



ΟΜΙΛΟΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Ύλη στην οποία αναφέρεται το παρόν κριτήριο:  
**ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ**

**6<sup>ο</sup> ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΕΞΕΤΑΣΗΣ (\*)**

**ΟΜΑΔΑ Α΄**

**A1**

**Να αποδώσετε το περιεχόμενο των παρακάτω όρων:**

- α. «Ηνωμένη Αντιπολίτευσις»
- β. «Φροντιστήριο της Τραπεζούντας»
- γ. «Συνθήκη φιλίας και συνεργασίας μεταξύ Μπολσεβίκων και Κεμάλ» (1921)

[Μονάδες 15]

**A2**

**Να συνδυάσετε τα πρόσωπα που αναγράφονται στη στήλη Α με τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της πολιτικής τους στη στήλη Β, αντιστοιχίζοντας κάθε φορά ένα γράμμα της στήλης Α με έναν αριθμό της στήλης Β (περισσεύει ένα στοιχείο στη στήλη Α).**

**ΣΤΗΛΗ Α**

- α. Δ. Βούλγαρης
- β. Γ. Θεοτόκης
- γ. Ιω. Κωλέπης
- δ. Κ. Κανάρης
- ε. Δ. Ράλλης
- στ. Επ. Δεληγιώργης

**ΣΤΗΛΗ Β**

1. διατύπωσε τη «Μεγάλη Ιδέα»
2. προσπάθεια δημιουργίας «πραιτωριανών»
3. δεν είχε συγκροτημένο πρόγραμμα για την οικονομική ανάπτυξη
4. πολιτισμική εξάπλωση στην Οθωμανική αυτοκρατορία
5. διαλλακτικό αντιβενιζελικό κόμμα

[Μονάδες 10]

**B1**

**Να αναφερθείτε στο έργο της αρμοστείας του Αλέξανδρου Ζαΐμη (1906-1908).**

[Μονάδες 12]

B2

Να παρουσιάσετε την αντιδικία αυτοχθόνων-ετεροχθόνων σχετικά με την απόκτηση της ιδιότητας του Έλληνα πολίτη και τη στελέχωση του δημοσίου. Με ποια ρύθμιση, τελικά, καθορίστηκαν τα προσόντα του δημοσίου υπαλλήλου;

[Μονάδες 13]

## ΟΜΑΔΑ Β΄

### ΘΕΜΑ Γ1

Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται, να αναφερθείτε:

(α) στις απόψεις του Ελευθερίου Βενιζέλου για τη συμμετοχή της Ελλάδας στον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο (μονάδες 12)

(β) στις απόψεις του βασιλιά Κωνσταντίνου για το ίδιο ζήτημα καθώς και στις ενέργειές του, οι οποίες προκάλεσαν την παραίτηση της κυβέρνησης Βενιζέλου. (μονάδες 13)

[Μονάδες 25]

### ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος υποστηρίζει τη συμμαχία της Ελλάδας με την Αντάντ  
«Μέχρι σήμερα η πολιτική ημών συνίστατο εις διατήρησιν της ουδετερότητος. Αλλ' ήδη καλούμεθα να μετάσχωμεν του πολέμου όχι πλέον προς εκτέλεσιν ηθικών απλώς υποχρεώσεων, αλλ' επ' ανταλλάγμασι, τα οποία πραγματοποιούμενα θα δημιουργήσωσι μίαν Ελλάδα μεγάλην και ισχυράν, τοιαύτην οποίαν ουδ' οι μάλλον αισιόδοξοι ηδύναντο να φαντασθώσι καν προ ολίγων ακόμη ετών. [...] Ένεκα των λόγων τούτων, συμπεραίνων, κρίνω απολύτως επιβεβλημένην τη μετοχήν ημών εις τον Αγώνα. Αύτη, ως και αρχικώς είπον, εγκλείει βεβαίως και σοβαρούς κινδύνους. Απέναντι δε των κινδύνων, εις ους θα εκτεθώμεν μετέχοντες του πολέμου υπάρχει η προσδοκία, προσδοκία βάσιμος, ως ελπίζω, του να σώσωμεν το μέγα μέρος του εν Τουρκία Ελληνισμού, και να δημιουργήσωμεν μίαν μεγάλην και ισχυράν Ελλάδα. Και αν ακόμη απετυγχάνομεν, θα είχομεν ήσυχον την συνείδησιν, ότι ηγωνίσθημεν και υπέρ της διασώσεως των εν δουλεία εισέτι ομογενών μας οίτινες τον έσχατον διατρέχουσιν κίνδυνον και υπέρ των γενικότερων συμφερόντων της ανθρωπότητας και της ανεξαρτησίας των μικρών λαών, ην θα διακινδυνεύση ανεπανορθώτως η γερμανοτουρκική επικράτησις».

Ελ. Βενιζέλος, Υπόμνημα προς το βασιλιά Κωνσταντίνο, 11 Ιανουαρίου 1915.

### ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Ο βασιλιάς έτεινε να αποτελέσει τον πόλο μιας αντίρροπης διπλωματικής στρατηγικής. Η στενή συγγένεια με την αυτοκρατορική οικογένεια των Χοετζόλλερν, η εξοικείωση με το συγκεντρωτικό πνεύμα της γερμανικής Αυλής και η μαθητεία στη στρατιωτική Ακαδημία του Βερολίνου, είχαν συμβάλει στη διαμόρφωση της συντηρητικής ιδιοσυγκρασίας και στην εμπέδωση της πεποιθήσεώς του στην ακατάβλητη δύναμη των γερμανικών όπλων. Η αντίληψη αυτή συνυφαινόταν στην πράξη με την υιοθέτηση μιας διπλωματικής τακτικής επιφυλάξεων και δισταγμών, ασυμβίβαστης με την εφαρμογή παρακινδυνευμένων ή και, απλά, τολμηρών πρωτοβουλιών: η αποχή από την ένοπλη διαμάχη, έστω και αν αποστερούσε τη χώρα από πιθανά οφέλη, εγκυμονούσε τους λιγότερους κινδύνους για το έθνος. [...] Η στάση του Κωνσταντίνου [...]

παρέμεινε, στην πρώτη αυτή φάση, σταθερά συγκρατημένη στο πλαίσιο της συνταγματικής νομιμότητας. [...] Όμως, μελετητές της εποχής διαβλέπουν στην παράπλευρη επικοινωνία με τον Γερμανό αυτοκράτορα την πρώτη εκδήλωση της παρεμβατικής ροπής του Κωνσταντίνου, η οποία και έμελλε τελικά να οδηγήσει στην προσβολή της συνταγματικής τάξης.

Κ. Σβολόπουλος, *Η ελληνική εξωτερική πολιτική, 1900-1945*, Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της «Εστίας», 1997 (εκδ. 4η), σελ. 110-114.

## ΘΕΜΑ Δ1

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται, να αναφερθείτε:

(α) στο πρόβλημα των τσιφλικιών, που δημιουργήθηκε μετά την ενσωμάτωση της Θεσσαλίας στην Ελλάδα (1881) (μονάδες 10)

(β) στη στάση που τήρησαν ο Τρικούπης και ο Δηλιγιάννης στο ζήτημα αυτό (μονάδες 7)

(γ) στην εξέλιξη του αγροτικού ζητήματος από το 1907 έως και το τέλος των Βαλκανικών πολέμων. (μονάδες 8)

[Μονάδες 25]

### ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Οι νέοι ιδιοκτήτες των τσιφλικιών (ενν. της Θεσσαλίας, δηλαδή οι Έλληνες της Διασποράς), προκειμένου να εδραιώσουν την απόλυτη κυριότητα επί των γαιών τους [...], υποχρέωναν τους κολίγους να υπογράφουν ετήσια συμβόλαια μετά τη λήξη των οποίων, και εφόσον κάποιος από τους όρους του συμβολαίου δεν είχε εκπληρωθεί – π.χ. καθυστέρηση στην καταβολή ενοικίου – προέβαιναν σε έξωση των κολίγων από το κτήμα που καλλιεργούσαν.

Κ. Αρώνη - Τσίχλη, «Το αγροτικό ζήτημα» στο: *Ιστορία του νέου ελληνισμού*, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2003, τόμος 5<sup>ος</sup>, σελ. 86.

### ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Ο Τρικούπης υποχρεώθηκε να καλύψει πλήρως την επιχείρηση των πλουσίων ομογενών για την τσιφλικοποίηση της Θεσσαλίας, τόσο από νομική και δικαστική άποψη, όσο και από άποψη οικονομικής πολιτικής. [...] Εφόσον μόνιμος στόχος του παρέμενε η προσέλκυση των κεφαλαίων των Ελλήνων του εξωτερικού και η ενθάρρυνση των πρωτοβουλιών τους γενικά, ήταν αδύνατο να τους δυσαρεστήσει στην περίπτωση της Θεσσαλίας, καθόσον αυτό κινδύνευε να θέσει σε δοκιμασία τη γενικότερη πολιτική του. [...] Μόνο ο Δηλιγιάννης [...] επιχείρησε το 1896 να περάσει από τη βουλή ένα νόμο για την απαλλοτρίωση ενός μέρους των τσιφλικιών υπέρ των καλλιεργητών τους. Το αποτέλεσμα ήταν το δηλιγιαννικό νομοσχέδιο να καταψηφισθεί όχι μόνο από την τρικουπική μερίδα της βουλής, αλλά και από αυτή ακόμα τη δηλιγιαννική πλειοψηφία.

*Ιστορία του Έλληνικού Έθνους*, τομ. ΙΔ': Νεώτερος Έλληνισμός από το 1881 ως το 1913, Αθήνα: Έκδοτική Αθηνών, 2000, σελ. 70-72.

### ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

Με τη σταδιακή ωρίμανση του αγροτικού κινήματος και τη διαμόρφωση του ευρύτατου κοινωνικού συνασπισμού, κατά την πρώτη δεκαετία του 20<sup>ου</sup> αιώνα, προβάλλεται το αίτημα για απαλλοτρίωση της γης. [...] Το ζήτημα για την οριστική διευθέτηση της διανομής της γης στη

